

Warszawa, dnia 6 maja 2004 r.

**PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI**

dr Leszek Juchniewicz

GP-090- 2 (21) /2004 /IF

Pan

Mirosław Sekuła

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Działając na podstawie art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2001 r., Nr 85, poz. 937, ze zm.), **odmawiam podpisania Protokołu kontroli, z przeprowadzonej kontroli wykonania budżetu państwa w 2003 r. przez Urząd Regulacji Energetyki – cz. 50, w treści przedstawionej mi do podpisu w dniu 22 marca 2004 r. z wprowadzonymi, stanowiskiem do zastrzeżeń z dnia 13 kwietnia br. zmianami, dokonany przez kontrolerów NIK.**

Pismem z dnia 5 kwietnia br., znak: GP-090- 2 (14) /2004/IF, wniosłem zastrzeżenia do wyżej wymienionego protokołu kontroli.

W przekazanym mi w dniu 13 kwietnia br. stanowisku do tych zastrzeżeń kontrolerów NIK – Pana Andrzeja Oleksaka i Pana Wojciecha Żukowskiego (pismem bez znaku), jedynie w części uwzględniono wniesione przeze mnie zastrzeżenia. **Nie uwzględniono jednak zastrzeżeń co do niezgodności tego protokołu z art. 53 ust. 2 ustawy o NIK i w tym zakresie nie został on uzupełniony.**

Działając na podstawie art. 56 ust. 1 ustawy o NIK, pismem z dnia 20 kwietnia br., znak :GP-090-2 (18)/2004/IF wniosłem zastrzeżenia do Pana Pawła Banasia – Dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK.

Uchwałą z dnia 23 kwietnia br. w sprawie zastrzeżeń do protokołu kontroli, wniesione przeze mnie zastrzeżenia zostały oddalone w całości.

Nadal podtrzymuję moją opinię, iż **przedstawiony mi protokół kontroli jest nie zgodny z brzmieniem art. 53 ust. 2 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, który stanowi, że „Protokół kontroli zawiera opis stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli działalności jednostki kontrolowanej, w tym ustalonych nieprawidłowości, z uwzględnieniem przyczyn powstania, zakresu i skutków tych nieprawidłowości oraz osób za nie odpowiedzialnych”.**

Analiza treści ww. przepisu wskazuje na jego obligatoryjny charakter. Ustawodawca tym samym ustalił, bez żadnej wątpliwości, treść tego dokumentu poprzez zapis „zawiera” a nie np. „może zawierać”.

Należy zauważyć, że w prezentowaniu przeze mnie powyższej interpretacji art. 53 ust. 2 nie jestem odosobniony. W „Komentarzu do ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli” stwierdzono, że **„należy stanowczo opowiedzieć się za poglądem, że w protokole kontroli powinny być opisane zarówno nieprawidłowości, jak i przejawy prawidłowego działania jednostki kontrolowanej** (podkr. – moje). *Tylko wówczas stanowić on będzie podstawę do dokonania obiektywnej oceny na etapie formułowania wystąpienia pokontrolnego.*” (E.Jarzęcka-Siwik, T.Liszczycki, M.Niezgódka-Medkova, W. Robaczyński. Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 2000, str. 143) i dalej - *„z art. 53 ust. 2 ustawy wynika, że w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości opis zawarty w protokole ma uwzględniać przyczyny powstania, zakres i skutek tych nieprawidłowości. Z protokołu kontroli ma wynikać także, kto ponosi odpowiedzialność za stwierdzone nieprawidłowości.”* (jw. – str. 141).

Tymczasem, protokół kontroli zawiera jedynie opis stanu faktycznego, pomijając inne ustalenia, w tym właśnie wskazane w Uchwale (str. 2) *„w przypadku nieprawidłowości uwzględnienie w opisie przyczyn powstania, zakresu i skutków tych nieprawidłowości oraz osób za nie odpowiedzialnych.”*

Przywołany przeze mnie art. 53 ust. 2 ustawy o NIK ma kluczowe znaczenie dla ustalenia treści wystąpienia pokontrolnego. Zgodnie bowiem z art. 60 ust. 2 ustawy o NIK *„Wystąpienie pokontrolne zawiera oceny kontrolowanej działalności, wynikające z ustaleń opisanych w protokole kontroli, a w razie stwierdzenia nieprawidłowości – także uwagi i wnioski w sprawie ich usunięcia.”* Autorzy przytoczonego wyżej „Komentarza” traktują tę kwestię podobnie pisząc: *„Protokół kontroli jest dokumentem o fundamentalnym znaczeniu dla postępowania kontrolnego. Stanowi on podstawę do sporządzenia dalszych dokumentów – wystąpienia pokontrolnego i informacji o wynikach kontroli.”* (j. – str. 141).

Mogę zatem przypuszczać, że w przypadku gdy przedstawiony mi protokół kontroli nie stwierdza nieprawidłowości, to w wystąpieniu pokontrolnym zostaną zamieszczone pozytywne oceny mojej działalności.

Tymczasem, jak pokazuje dotychczasowe doświadczenie, protokoły kontroli nie wskazywały na nieprawidłowości w pracy Urzędu, natomiast wystąpienia pokontrolne odnosiły się zarówno do wcześniej przeprowadzonych kontroli oraz zawierały negatywną ocenę mojej działalności.

Na to zjawisko, wskazujące na nie stosowanie się NIK do przepisów własnej ustawy, wskazywałem już poprzednio i będę to czynił nadal.

Z argumentacją zawartą w Uchwale NIK nie mogę się zgodzić. Analiza jej treści wskazuje na odmienną interpretację, przeze mnie i przez NIK, również wyżej przytoczonego art. 60 ust. 2. W mojej opinii, tylko wówczas, gdy zgodnie z art. 53 ust. 2 protokół kontroli wskazuje na nieprawidłowości z uwzględnieniem przyczyn ich powstania, zakresu i ich skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych, to można w wystąpieniu pokontrolnym dokonać oceny tych nieprawidłowości pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności (art. 5 ust. 1 ustawy o NIK) oraz zamieścić uwagi i wnioski w sprawie ich usunięcia.

Nie mogę podzielić argumentów zawartych w tej Uchwale także w świetle § 36 ust. 3 pkt 2) Zarządzenia Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 1 marca 1995 r. w sprawie postępowania kontrolnego, który dopuszcza właśnie dokonanie zmian „*protokołu kontroli w ten sposób, że dołącza się do niego stosowny tekst w brzmieniu: (...) 2) Uzupełnienie do str..... protokołu kontroli*”. Gdyby na podstawie art. 55 ust. 1 ustawy o NIK można wnosić zastrzeżenia tylko do zawartych już w protokóle ustaleń, to nie można byłoby stosować ww. przepisu Zarządzenia.

Nie mogę przychylić się do zawartych w Uchwale NIK stwierdzeń (str. 3), że nie odniosłem „*się do konkretnych ustaleń protokołu kontroli, które naruszają postanowienia ustawy o NIK*”, że zakwestionowałem cały protokół kontroli i przerzuciłem „*ciężar dowodu co do prawidłowości ustaleń kontrolnych na organ kontrolny*” oraz nie umotywowałem swojego postępowania (a taki obowiązek ciąży na mnie zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy o NIK).

W obu zastrzeżeniach wniosłem o uzupełnienie protokołu właśnie o treści których on nie zawiera, a o których mowa jest w ww. art. 53 ust. 2 ustawy o NIK oraz w § 33 ust. 2 pkt 5) Zarządzenia Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 1 marca 1995 r. w sprawie postępowania kontrolnego.

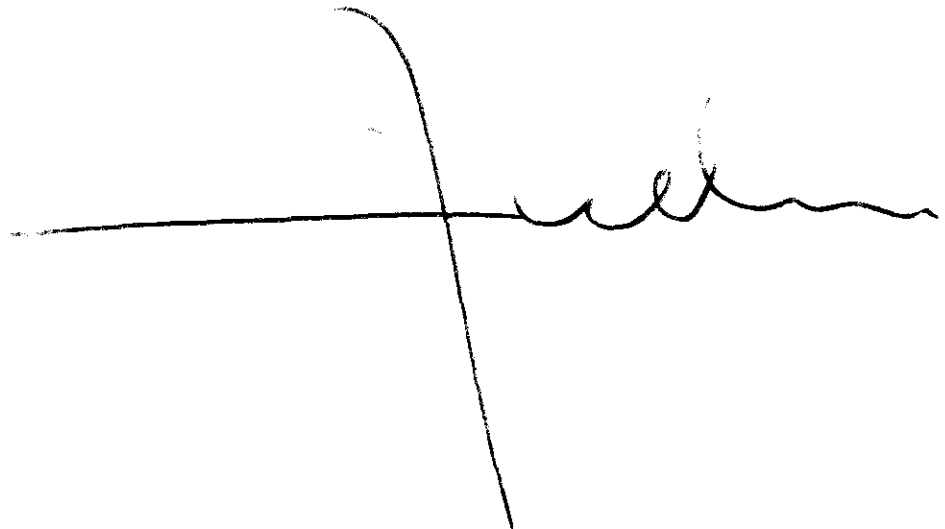
Nie „przerzuciłem” zatem „ciężaru dowodu” na NIK, bowiem do treści zawartych w protokóle kontroli nie wniosłem zastrzeżeń. Oczekiwałem natomiast od NIK realizacji przepisu art. 53 ust. 2 ustawy o NIK, w jego pełnym brzmieniu, poprzez wprowadzenie uzupełnień do treści protokołu.

Na pierwszych stronach obu wniesionych zastrzeżeń, zawarłem uzasadnienie dla takiego działania i przedstawiłem interpretację prawną zasadniczych dla sprawy przepisów.

Z przykrością odnotowuję, że nie tylko nie uzyskały one zrozumienia NIK, ale nie zostały potraktowane w ogóle jako „umotywowanie zastrzeżeń”, o którym mowa w art. 56 ust. 1 ustawy o NIK.

Na str. 3 wniesionych w dniu 20 kwietnia br. zastrzeżeń konkretnie wskazałem także miejsca (oznaczyłem strony) protokołu kontroli, gdzie uzupełnienia powinny zostać zamieszczone.

Jestem zmuszony raz jeszcze powtórzyć, iż przy takiej zawartości protokołu kontroli nie sposób uzgodnić z kontrolerami NIK terminu narady pokontrolnej, o zwołanie której zwrócił się do mnie Pan Andrzej Oleksak - główny specjalista kontroli państwowej NIK w piśmie z dnia 16 marca br., skoro jej celem jest „omówienie stwierdzonych nieprawidłowości i wniosków, jakie wynikają z ustaleń kontroli” (art. 58 ust. 1 ustawy o NIK).

A handwritten signature in black ink, consisting of a long horizontal line followed by a vertical line that curves to the right and then a series of loops and flourishes.